

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/91/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622200869
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Otília Belavá
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1622200869.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Otílie Belavej a členiek senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej, v právnej veci žalobcov: X. Y. W. W., W. XX.XX.XXXX, F. T. XXX/X, XXX XX A. U., X. R. W., W. XX.XX.XXXX, F. R. XXXX/X, XXX XX F., proti žalovanému: Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu bývalého Okresného súdu Malacky sp.zn. 5C/46/2022-37 zo dňa 12.06.2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Malacky sp.zn. 5C/46/2022-37 zo dňa 12.06.2023, z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Malacky uznesením sp.zn. 5C/46/2022-37 zo dňa 12.06.2023, konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zastavil a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom konania má byť zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, parcela registra „E“ č. XXXX o výmere 1 072 m² - orná pôda, zapísaná na LV č. XXXX, Okresného úradu Y., katastrálneho odboru pre kat. úz. a obec A. U., I. Y. Z uvedeného LV súd zistil, že spoluvlastníkmi uvedenej nehnuteľnosti sú pod por. č. X. Y. W. W. v podiele 11/28, pod por. Č. X. R. W. v podiele 11/28, pod por. č. X. R. T. (C. Y. bez ďalších identifikačných údajov) v podiele 2/28, pod por. č. X. Z. Y. (bez ďalších identifikačných údajov) v podiele 2/28 a pod por. č. X. Q. Y. (bez ďalších identifikačných údajov) v podiele 2/28. Podľa predmetného LV je účastníkom právneho vzťahu správca - L. T. S., F. XX, F., IČO: 173 35 345, k vlastníkom pod por. č. X, X, X.

3. Z vyjadrenia žalovaného súd prvej inštancie zistil, že tento nie je podielovým spoluvlastníkom pozemku vo vzťahu ktorému sa žalobcovia domáhajú zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva a teda nie je nositeľom práva o ktoré v konaní ide, ale je zákonným zástupcom neznámych vlastníkov pozemkov, čomu by mal zodpovedať aj petit podanej žaloby a vymedzenie účastníkov konania. Žalovaný namietal svoju pasívnu legitímáciu z dôvodu, že nie je vlastníkom nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX ako parcela registra „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere 1 072 m², ale je zákonným správcom predmetnej nehnuteľnosti podľa § 34 ods. 3 zák. č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadanie pozemkového vlastníctva, okresných úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov. Uvedené nepochybne vyplýva z LV č. XXXX predloženého žalobcami, t.j., že vlastníkom nehnuteľnosti parcely registra „E“ č. XXXX sú subjekty: X. R. T., X. Z. Y. E. X. Q. Y., ako neznámy vlastníci, ku ktorým je zapísaná správa Slovenského pozemkového fondu.

Inštitút neznámeho vlastníka bol zavedený do slovenského právneho poriadku zákonom č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, zákonom č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku

v znení neskorších predpisov a zákonom č. 330/1991 Zb., a tak v konaniach pred súdom, zastupuje nezistených/neznamých vlastníkov ex lege Slovenský pozemkový fond a v prípade lesných pozemkov Lesy SR, š.p. (§ 34 ods. 14 zák. č. 330/1991 Zb.).

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie oprel o ust. § 161 ods. 1, ods. 2, § 61, § 62 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s tým, že medzi neodstrániteľné nedostatky podmienok konania ktoré spôsobujú, že súd musí konanie zastaviť, patrí aj nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania (procesná subjektivita). Predpokladom procesnej subjektivity je hmotno-právna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Súd prvej inštancie s poukazom na LV č. XXXX uviedol, že žalovaný je iba správcom nehnuteľnosti zapísaných na predmetnom LV, že vlastníckmi, resp. spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti sú iní vlastníci označení na predmetnom LV, ktorých možno označiť ako tzv. nezistený vlastníci. Preto ak by žalobcovia mali mať úspech v takomto konaní, žaloba mala byť podaná voči týmto vlastníkom a nie voči žalovanému, ktorý je iba správcom vlastníctva nezistených vlastníkov. Žalovaný nemá žiadnu spôsobilosť mať práva a povinnosti k predmetnej nehnuteľnosti podľa hmotného práva (nie je vlastníkom pozemkov) a preto nemôže ani vystupovať na strane žalovanej ako pasívne legitimovaný subjekt, ktorému môžu byť uložené nejaké povinnosti. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie oprel o ust. § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

5. Podaním zo dňa 21.06.2023, doručeným súdu prvej inštancie dňa 23.06.2023 (č.l. 44 spisu), podali žalobcovia včas odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie sp.zn. 5C/46/2022-37 zo dňa 12.06.2023, v ktorom poukázali na ustanovenia § 16, § 17, § 19 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. s tým, že žalovaný je legitimovaný ako účastník pred súdom, že je oprávnený nakladať s pozemkami neznámych vlastníkov, čo žalobcovia opreli o dohodu o usporiadaní spoluvlastníctva uzavretú medzi žalobcami a žalovaným dňa 29.10.2019 (žalobcovia dohodu podpísali dňa 03.04.2019 a žalovaný dňa 29.10.2019), ktorú k odvolaniu priložili.

Žalobcovia uviedli, že žalovaný žiada od žalobcov predložiť dôkazy o tom, že vlastníci pod č. X, X, X uvedení na LV č. XXXX sú osobami, ktorých miesto pobytu nie je známe a potvrdenie Okresného súdu Y. o tom, že vo vzťahu k týmto osobám sa nevedie žiadne dedičské konanie, resp. neexistuje právoplatné dedičské rozhodnutie, čo žalobcovia nevedia fakticky zadovážiť, sú zbytočné a zo strany štátneho orgánu hodnotia tieto požiadavky ako šikanózne. Žalobcovia tiež uviedli, že žalovaný vystupuje pred súdom ako zákonný zástupca neznámych vlastníkov vo vlastnom mene a tak nemôže byť pochybnosť o jeho hmotnej a procesnej spôsobilosti. V odvolacom návrhu žalobcovia žiadali, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil.

6. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

7. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť, a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vzhľadom na procesné vady v postupe súdu prvej inštancie, ktoré mali za následok vadu týkajúcu sa procesných podmienok a odňatie možnosti konať žalobcom pred súdom. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a), písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Z obsahu žaloby, z výpisu LV č. XXXX Okresného úradu Y., katastrálneho odboru pre kat. úz. a obec A. U., I. Y. a z vyjadrenia žalovaného je nepochybné, že na predmetnom LV sú uvedení vlastníci sporných parciel označení pod č. X, X, X. v odseku 2. tohto uznesenia a zároveň sú vedení ako neznámy vlastníci, kedy v súlade s § 16 ods. 2 zák.č. 180/1995 Z.z., žalovaný v konaní pred súdom (alebo pred orgánmi verejnej správy) zastupuje vlastníkov pozemkov a postupuje ako správca. To znamená, že v predmetnej veci žalovaný nemá vecnú pasívnu legitímáciu, teda nie je nositeľom práv a povinností vyplývajúcich z vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam.

9. Vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou, sa v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť strany sporu vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má len tá

strana sporu, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti (pasívna vecná legitímácia).

Skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania a jednou z podstatných otázok, ktoré si súd musí vyriešiť. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.

10. Na základe judikatúry NS SR sp.zn. 8Cdo/31/2018 odvolací súd konštatuje, že pojem „nezistený vlastník“ je právna fikcia osoby, ktorej bola zákonom priznaná procesnoprávna subjektivita. Procesnoprávna subjektivita je priznaná aj fyzickým osobám (nezisteným vlastníkom) u ktorých možno vzhľadom na dátum ich narodenia logicky predpokladať, že už nežijú (ich spôsobilosť mať práva a povinnosti zanikla). Zákon vytvorením fikcie ich pretransformoval do samostatného procesnoprávneho subjektu (nezisteného vlastníka) pri ktorom sa naďalej uvádza meno a priezvisko. Právna úprava vychádza z princípu, že procesnoprávna subjektivita je širšia ako hmotnoprávna, keďže podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Fikcia nezisteného vlastníka umožňuje procesnoprávne zabezpečiť identitu vlastníckeho vzťahu ku konkrétnej nehnuteľnosti a zachovať veľkosť spoluvlastníckych podielov zapísaných v katastri nehnuteľností. Súčasne umožňuje zabezpečovať procesnoprávnu existenciu nezisteného vlastníka ako subjektu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností.

11. Podľa § 16 ods.1 písm. b) zák.č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkov, fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov s pozemkami s nezisteným vlastníkom (§ 13).

12. Podľa § 16 ods. 2 zák.č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkov, ak je potrebné, fond v konaní pred súdom alebo pred orgánmi verejnej správy zastupuje vlastníkov pozemkov uvedených v odseku 1 písm. b) a c); obdobne postupuje správca.

13. Právny vzťah zákonného zastúpenia nezisteného vlastníka fondom/žalovaným vyžaduje procesnú subjektivitu u zástupcu i zastúpeného, z čoho vyplýva nevyhnutnosť fikcie procesnej subjektivity nezisteného vlastníka. Identita nezisteného vlastníka ako účastníka konania sa odvíja od jeho zápisu v katastri nehnuteľností. Pri označení nezisteného vlastníka ako účastníka konania je nevyhnutné vychádzať zo zápisu jeho označenia na LV v katastri nehnuteľností. Zákon presnú formu nepredpisuje. Obligatorným údajom je nezistený vlastník a jeho zastúpenie fondom/žalovaným. Fond/žalovaný pri zastupovaní nezisteného vlastníka musí postupovať s odbornou starostlivosťou. (NS SR sp. zn. 7Cdo/238/2021 zo dňa 28.02.2022)

14. Z obsahu súdneho spisu mal odvolací súd preukázané, že v prípade osôb označených na LV pod por. č. X., X., X., špecifikovaných v odseku 2. tohto rozhodnutia, ide o nezistených vlastníkov na ktorých sa vzťahuje fikcia procesnoprávnej subjektivity. Fikcia subjektivity nezisteného vlastníka trvá iba do okamihu, kedy nezisteného vlastníka možno na základe vykonaných dôkazov (spravidla rodné listy a úmrtné listy prípadne ďalšie verejné listiny) jednoznačne identifikovať a konštatovať jeho existenciu/ subjektivitu ako fyzickej osoby. Ak má na základe rozhodnutia súdu dôjsť k zmene zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, je bezpodmienečne potrebné, aby v takomto konaní osoby zapísané na príslušnom LV ako vlastníci/nezistení vlastníci, boli jeho účastníkmi (stranami sporu). (NS SR sp. zn. 4Cdo/173/2006, sp. zn. 8Cdo/31/2018, zp. zn. 2Cdo/75/2020 zo dňa 31.05.2021)

15. Vo vzťahu k žalovanému - Slovenský pozemkový fond, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie je názoru, že Slovenský pozemkový fond v predmetnej veci pred súdom zastupuje neznámych vlastníkov v zmysle § 8 ods. 1 písm. c), d), § 13, § 16 ods. 1 písm. b), § 16 ods. 2 zák. č. 180/1995 Z.z.. Ide tu o zákonné zastúpenie neznámych vlastníkov a súd so Slovenským pozemkovým fondom koná ako so zákonným zástupcom. Slovenský pozemkový fond sám nie je v tomto smere účastníkom konania (stranou sporu), ale iba zástupcom účastníka (strany sporu), teda subjektom odlišným od samotného účastníka.

Vzhľadom na uvedené je odvolací súd názoru, keďže žaloba bola podaná voči Slovenskému pozemkovému fondu, ktorý neznámych vlastníkov zastupuje pred súdom ex offa (v konaní nevystupuje a nevykonáva úkony vo vlastnom mene hoci sám má právnu subjektivitu), potom treba nedostatok procesnej podmienky považovať za taký, ktorý možno odstrániť. A až procesným dôsledkom neodstránenia tohto nedostatku, bude zastavenie konania postupom v zmysle § 161 ods. 3 CSP.

Na odstránenie nedostatku označenia účastníkov konania na strane žalovaného, súd prvej inštancie preto vyzve žalobcov, aby v určenej lehote označili žalovaných v súlade so zákonom, s odkazom na odseky 13. až 15. tohto rozhodnutia. Keďže súd prvej inštancie takto nepostupoval, odňal žalobcom možnosť konať pred súdom. Predmetné procesné pochybenie súdu prvej inštancie nie je možné napraviť v odvolacom konaní, nakoľko odvolací súd nemôže suplovať konanie pred súdom prvej inštancie, hodnotiť argumentáciu strán sporu, čím by porušil zásadu dvojinštančnosti.

16. Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

K forme právnej pomoci zaraďujeme aj poučovaciu povinnosť súdu v občianskom súdnom konaní. Obsahom poučenia je poučenie o procesných právach a procesných povinnostiach. Poučovacia povinnosť sa týka najmä tých procesných práv a povinností, ktorých využitie má základný význam pre kvalitu zabezpečenia a realizácie základného práva na súdnu ochranu. Prax najvyššieho súdu trvá na poučení o náležitostiach žaloby, o správnej formulácii návrhu na rozhodnutie vo veci samej a v priebehu konania aj na takom poučení, ktoré účastníkovi umožní pokračovanie v konaní a dosiahnutie rozhodnutia v merite veci. Optimálne plnenie poučovacej povinnosti vyžaduje materiálne chápanie tejto povinnosti súdom a súčasne aj odmietnutie prílišného formalizmu pri plnení manudukčnej povinnosti súdu. Tieto základné pravidlá umožnia súdu vyhnúť sa všetkým extrémom pri plnení poučovacej povinnosti bez toho, aby sa chybným plnením tejto povinnosti narušili ústavné základy práva na súdnu ochranu. Tieto pravidlá znamenajú, že rozsah a kvalitu plnenia poučovacej povinnosti treba vnímať vždy konkrétne a so zreteľom na prejednávajú a rozhodovanú vec, ktorá nemôže byť charakterizovaná hmotným právom, ale potrebou upozorniť stranu sporu na jeho procesné práva a povinnosti bez ohľadu na to, podľa akého hmotného práva sa jeho nárok bude posudzovať. Spôsob plnenia poučovacej povinnosti musí rešpektovať ústavný princíp rovnosti strán, nestrannosť súdu a zákaz prejudikovania názoru súdu. Tieto požiadavky spolu súvisia, a ich rešpektovanie je výsledkom náležitého zhodnotenia situácie súdom pred poskytnutím poučenia o procesných právach a povinnostiach niektorej strane sporu, s nevyhnutnosťou postupovať nestranne a bez narušenia procesnej rovnováhy strán sporu, prípadne predčasného uvedenia názoru na meritum veci.

17. Nakoľko uvedené procesné pochybenie je zásadného významu, preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP) a rozhodnutie vo veci.

18. O náhrade trov konania (aj odvolacieho) rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 CSP)

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 CSP)

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)